

EVIRAN VAATIVUUSRYHMIEN KUVAUKSET

Sisällys

1. LUKIJALLE	3
2. TYÖN VAATIVUUDEN ARVIOINTITEKIJÄT	3
3. VAATIVUUSRYHMIEN KUVAUKSET	4
Ammatti-tehtävät	4
Vaativuusryhmä 1	4
Ammatilliset substanssi- ja tukitehtävät	5
Vaativuusryhmät 2 - 4	5
<i>Vaativuusryhmä 2</i>	5
<i>Vaativuusryhmä 3</i>	5
<i>Vaativuusryhmä 4</i>	5
Vaativat ammatilliset tehtävät ja/tai avustavat asiantuntija-tehtävät	6
Vaativuusryhmät 5 ja 6	6
<i>Vaativuusryhmä 5</i>	6
<i>Vaativuusryhmä 6</i>	6
Asiantuntija-tehtävät	7
Vaativuusryhmä 7	7
Laaja-alaiset/ syväalliset asiantuntija/ esimies tehtävät	8
Vaativuusryhmät 8 ja 9	8
<i>Vaativuusryhmä 8</i>	8
<i>Vaativuusryhmä 9</i>	8
Kokonaisuuksia johtavat asiantuntijat, esimiehet/ johtajat	9
Vaativuusryhmät 10, 11 ja 12	9
<i>Vaativuusryhmä 10</i>	9
<i>Vaativuusryhmä 11</i>	9
<i>Vaativuusryhmä 12</i>	9

4. TEHTÄVIEN VAATIVUUSPROFIILIT JA VAATIVUUSRYHMIEN PISTEALUEET	10
LIITE 1: Palkkavaaka-arviointikartta	10
LIITE 2: Tehtävänkuvauslomake	10

1. LUKIJALLE

Tämän oppaan tarkoitus on toimia käytännönläheisenä soveltamisohjeena vaatuvuusryhmien määrittelyssä. Tähän oppaaseen on pyritty kuvaamaan Evirassa käytössä olevat vaatuvuusryhmät sanallisesti.

Vaativuusryhmän kuvaamisen tavoitteena on helpottaa arviointiryhmän ja esimiesten työtä. Esimiehet voivat kuvausten perusteella esittää tehtävien sijoittumista vaatuvuusryhmiin. Kuvauksia lukiessa tulee huomioida, että ne eivät ole kaikilta osin kattavia, sillä tehtävien vaatuvuus muodostuu eri tekijöiden yhteissummasta. Tarvittaessa voidaan tukeutua analyttiseen työn vaativuuden arviointiin.

2. TYÖN VAATIVUUDEN ARVIOINTITEKIJÄT

Vaativuuden arviointitekijät ovat osaaminen, vuorovaikutus, ohjaus, päätöksenteko, vastuu ja rooli. Kukin tekijä arvioidaan kerrallaan. Arviointikartassa (liite 1) tekijät on ristiintaulukoitu. Vaativuuskuvauksissa (luku 3) arviointitekijää koskeva kuvaus on numeroitu.

1) Osaaminen ja vuorovaikutus (kartta 1)

- Tehtävän edellyttämien tietojen ja taitojen syvyys / laaja-alaisuus
- Tehtävän edellyttämien vuorovaikutuksen luonne ja tavoite

2) Toimintavapaus ja tiedonsoveltaminen (kartta 2)

- Ohjauksen määrä ja toiminnan aikajänne
- Tehtävän edellyttämä harkinta ja tiedon käsittely päätöksentekotilanteissa

3) Vastuu ja rooli (kartta 3)

- Tehtävän edellyttämä vastuu ja suhde tulokseen

Arvioitavasta tehtävästä/tehtävätyypistä tulee saada kirjallisten tehtävänkuvausten (liite 2) avulla seuraavat seikat:

- Mikä on tehtävän tarkoitus? Miksi tehtävä on olemassa? Mitkä ovat pääasialliset tavoitteet?
- Minkälaista osaamista tehtävän hoitaminen edellyttää? Kuinka syvällistä tai laaja-alaista osaamista tarvitaan? Miten työssä tarvittavat tiedot ja taidot hankitaan?
- Minkälaista on tehtävän edellyttämä vuorovaikutus (sisäinen ja ulkoinen)? Mitä vuorovaikutustilanteissa tavoitellaan? Sidosryhmät ja asiakkaat viittaavat aina sekä sisäisiin että ulkoisiin toimijoihin.
- Miten työtä ohjataan? Onko olemassa valmiita toimintamalleja?
- Minkälaisia ovat päätöksentekotilanteet? Onko päätösten tueksi saatavilla tietoa? Mistä tiedon saa?
- Minkälainen on tehtävään liittyvä vastuu toiminnan seurauksista? Kuinka itsenäinen tai erottuva rooli tehtävänhaltijalla on päätösten tekemisessä?

3. VAATIVUUSRYHMIEN KUVAUKSET

Ammatti- tehtävät	Vaativuusryhmä 1 Tehtävä on pääosin rutiininomainen, mutta siinä tarvitaan myös soveltavaa tietoa työn sisällöstä. Työssä hyödynnetään ammatillista perustietoa, tehtävien tuntemusta ja ammatillista kokemusta, joiden pohjalta tehdään valintoja tavanomaisista mutta vaihtoehtoisista menettelytavoista. Tehtävät toistuvat samankaltaisina ja niiden tekemiseen on olemassa selkeät ohjeet. Tieto tulee valmiina tai on helposti löydettävissä. Ongelmatilanteissa voidaan tukeutua esimiehen näkemykseen. Tehtävällä on pääsääntöisesti toimintaa tukeva ja lopputulokseen välillisesti vaikuttava rooli.

Ammatilliset substanssi- ja tukitehtävät	Vaativuusryhmät 2 - 4 Tehtävässä tarvittava osaaminen perustuu ammatilliseen erityistietoon ja sen itsenäiseen käyttöön. Tehtäviä ovat itsenäiset laboratorio-, tarkastus- tai tukipalvelutehtävät, joihin kuuluu vastuu omasta tehtäväalueesta. Osaamista sovelletaan oman tehtävän lähiympäristössä. Tehtävissä edellytetään omien tehtävien ja työtapojen kehittämistä ja tehtävä voi sisältää viraston työtapojen kehittämiseen osallistumista. Tehtävä edellyttää osaamista hyvästä viranomaistoiminnasta ja siihen liittyvistä menettelytavoista. Tehtävä edellyttää yhteistyötaitoja, organisointikykyä ja kykyä työskennellä itsenäisesti. Asiakasrajapinnassa vuorovaikutus on luonteeltaan tietojen välittämistä ja jakamista. Tehtävä sisältää myös ammatillista opastusta, neuvontaa ja asiakaspalvelua. Menettelytavat ovat pääosin ohjeistetut tai ohjatut. Työtilanteen ratkaisuvaihtoehdot ovat enimmäkseen samankaltaisia. Päätöksentekotilanteissa tieto hankitaan lähiympäristöstä (esimerkiksi erilaisista rekistereistä, tietokannoista ja asiantuntijoilta) ja sitä käsitellään ja yhdistellään. Päätöksissä voidaan tukeutua aikaisempiin ratkaisumalleihin. Tehtävään voi sisältyä myös esittelijän vastuu. <i>Vaativuusryhmä 2</i> <i>Tehtävä on ammatillista työtä esimerkiksi näytteiden, välineiden ja asiakirjojen vastaanottoa ja käsittelyä ja tietojärjestelmän tietojen ylläpitoa. Tehtävään liittyy asiakkaiden neuvontaa.</i> <i>Vaativuusryhmä 3</i> <i>Tehtävä on ammatillista työtä, joka sisältää esimerkiksi näytteiden käsittelyä ja analysointia, asioiden valmistelua, esittelyä, raportointia sekä tietojärjestelmän tietojen ylläpitoa. Lisäksi tehtäviin voi kuulua työryhmiin osallistumista.</i> <i>Vaativuusryhmä 4</i> <i>Tehtävässä valmistellaan ja tehdään itsenäisiä ratkaisuja omaan ammattialueeseen liittyen. Tehtävään voi liittyä myös asiakkaita ja sidosryhmiä tukevia tehtäviä ja neuvontaa. Tehtävään voi kuulua asiakkaiden toiminnan ohjaamista yksittäisasiassa.</i>

Vaativat ammatilliset tehtävät ja/tai avustavat asiantuntija-tehtävät	Vaativuusryhmät 5 ja 6 Työssä hyödynnetään syvällistä ammatillista osaamista, jota tarvitaan oman tehtäväalueen kehittämisessä ja ongelmanratkaisua edellyttävissä tilanteissa. Tehtäväalueen hyvä tunteminen on välttämätöntä. Tehtävä edellyttää osaamista hyvästä viranomaistoiminnasta ja siihen liittyvistä menettelytavoista. Tehtävä edellyttää yhteistyötaitoja, organisointikykyä ja kykyä työskennellä itsenäisesti. Tehtävät pitävät sisällään suorittavia toimenpiteitä, ratkaisuiden valmistelua ja esittelyä sekä laajempien ratkaisuiden valmisteluun osallistumista laboratorio-, tarkastus- tai tukipalvelutehtävissä. Tehtävään voi sisältyä asiakkaiden kouluttamista, työohjeiden laadintaa sekä asioiden koordinointi- ja seurantatehtäviä. Tehtävä voi koostua useasta tehtäväalueesta tai erityisosaamista vaativasta kokonaisuudesta. Tehtävään kuuluu toimiminen työryhmissä ja projekteissa. Ratkaisutilanteet edellyttävät asioiden selvittämistä ammatillisen erityisosaamisen pohjalta.
	Vaativuusryhmä 5 <i>Tehtäviin voi kuulua suorittavia toimenpiteitä, ratkaisuiden tekemistä ja valmistelua, asiakkaiden ja sidosryhmien ohjausta omalla asiantuntija-alueella ja kouluttamista.</i> <i>Ratkaisun tueksi on hankittava ja analysoitava itsenäisesti taustatietoa. Päätöksenteko ja työtilanteen ratkaisut edellyttävät harkintaa ja ongelmien selvittämistä ammatillisen erityisosaamisen pohjalta. Tehtävässä on huomioitava toiminnan luonne asiakasnäkökulmasta sekä hallittava tehtävän monipuolinen toimintaympäristö.</i> <i>Menettelytavat ovat pääosin ohjeistettut tai ohjatut, mutta tietoa on etsittävä ja sovellettava.</i>
	Vaativuusryhmä 6 <i>Tehtävänä on asiantuntijana toimiminen omalla asiantuntija-alueella. Tehtävään sisältyy kehittämistehtäviä, jotka liittyvät esimerkiksi oman asiantuntija-alueen menetelmiin ja toimintamalleihin.</i> <i>Tehtävässä vastataan oman asiantuntija-alueen toimintojen organisoinnista, suunnittelusta ja koordinoinnista sekä niihin liittyvän osaamisen jakamisesta. Tehtävässä edellytetään verkostoitumista tehtäväalueen sidosryhmien kanssa ja tehtäväalueeseen kuuluvien tilanteiden ennakointia.</i> <i>Tuloksen saavuttamiseksi asiantuntija voi tehtävässään päättää menettelytavoista sovituisissa rajoissa.</i>

Asiantuntija-tehtävät	Vaativuusryhmä 7 Työssä sovelletaan asiantuntijaosaamista tehtävissä, joissa yhdistyy alueen teoreettinen ja toimialakohtainen erityistieto. Tehtävässä vaaditaan asiantuntijaosaamista, joka on luonteeltaan asioiden arviointia, analysointia sekä ratkaisujen tuottamista. Tehtävä voi pitää sisällään oman asiantuntija-alueen kehittämistä ja suunnittelua. Tehtävä edellyttää osaamista hyvästä viranomaistoiminnasta ja siihen liittyvistä menettelytavoista. Tehtävä edellyttää yhteistyötaitoja, organisointikykyä ja kykyä työskennellä itsenäisesti. Vuorovaikutusympäristö on monipuolinen ja voi sisältää osallistumista alan vaikuttamis- ja neuvottelutilanteisiin sekä tarvittaessa osallistumista alan yhteistyöhön. Tuloksen saavuttamiseksi asiantuntija voi tehtävässään päättää menettelytavoista sovituissa rajoissa.
	<i>Tehtävässä sovelletaan sidosryhmien ohjaamiseen tähtäävää vuorovaikutusta. Vuorovaikutus on luonteeltaan asiantuntijakeskustelua, neuvottelua, valmistelua ja kannanottoja. Tehtävällä voi olla toimintaa ohjaava rooli. Tehtävässä voidaan toimia projekteissa asiantuntijaroolissa.</i>

Laaja-alaiset/ syväälliset asiantuntija/ esimies tehtävät	Vaativuusryhmät 8 ja 9 Työssä sovelletaan laaja-alaista tai syväällistä asiantuntijaosaamista. Tehtävän hoitaminen edellyttää tehtäväkentän ja sen toimintaympäristön hyvää hahmottamista ja analysointia. Tehtävä pitää yleensä sisällään viraston tehtäviin liittyviä kehittämistehtäviä. Tehtävä voi sisältää linjausten ja ratkaisujen valmistelua, vastuuta laajasta asiakokonaisuudesta tai esimiestehtäviä. Tehtävä edellyttää osaamista hyvästä viranomaistoiminnasta ja siihen liittyvistä menettelytavoista. Tehtävä edellyttää yhteistyötaitoja, organisointikykyä ja kykyä työskennellä itsenäisesti. Tehtävään liittyy tavoitteellista ja asiantuntemusta edellyttävää vaikuttamista.
	<i>Vaativuusryhmä 8</i> <i>Asiantuntija vastaa linjausten ja ratkaisujen valmistelusta. Ratkaisuilla voi olla vaikutusta laajoissa asiantuntijayhteyksissä. Tehtävän hoitaminen edellyttää uusien palveluiden, ratkaisujen tai toimintatapojen kartoitusta, analysointia ja valmistelua.</i>
	<i>Vaativuusryhmä 9</i> <i>Asiantuntijan tehtävässä korostuu asiakokonaisuuden osaaminen, johtaminen ja organisointi. Tehtävässä toimitaan annetuissa rajoissa. Tehtävä voi edellyttää vastuualueen substanssiosaamisen lisäksi työn koordinointi- ja vetovastuuta sekä esimiestehtäviä.</i> <i>Esimiestehtävässä korostuu työnjohdollinen rooli.</i>

Kokonaisuuksia johtavat asiantuntijat, esimiehet/ johtajat	Vaativuusryhmät 10, 11 ja 12 Työssä sovelletaan laaja-alaista ja/tai syvällistä asiantuntijaosaamista viraston strategisilla painopistealueilla. Tehtävän hoitaminen edellyttää useamman toimialan, toimintaympäristön tai tehtäväalueen hyvää hallintaa, tulevaisuuden analysointia ja tavoitteellista vaikuttamista. Tehtävään liittyy vastuu toimintaan kuuluvista linjauksista. Työtä ohjaa viraston strategia ja tulossopimukset, jotka antavat suuntaviivoja toiminnan suunnittelulle. Työssä osallistutaan viraston strategiatyöhön. Johtaja/esimiestehtävässä korostuvat hyvät strategiajohtamis-, esimies-, ja vuorovaikutustaidot. Tehtävä pitää sisällään esimiesyhteistyötä viraston sisällä, suorituksen johtamista, resurssien suunnittelua ja kohdentamista. Johtamisella ja esimiestyöllä saadaan aikaan viraston toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta sekä henkilöstön hyvää työkykyä.
	Vaativuusryhmä 10 <i>Johtajan/esimiehen tehtävänä on rajatun toiminnan johtaminen ja kehittäminen tulostavoitteiden mukaisesti sekä sidosryhmiin vaikuttaminen.</i> <i>Asiantuntijan tehtävässä korostuu viraston toiminnalle merkittävän asiakokonaisuuden osaaminen, johtaminen ja organisointi.</i> <i>Tuloksen saavuttamiseksi asiantuntija voi tehtävässään päättää menettelytavoista sovituissa rajoissa.</i>
	Vaativuusryhmä 11 <i>Johtajan/esimiehen tehtävänä on toiminnan johtaminen ja kehittäminen, merkittävien tulostavoitteiden mukaisesti sekä tuloksellinen sidosryhmiin vaikuttaminen.</i> <i>Johtavan asiantuntijan tehtävässä korostuu strategisen asiakokonaisuuden osaaminen, johtaminen ja organisointi.</i> <i>Työtä ohjaavat pääasiassa tulossopimukset ja viraston strategia.</i>
	Vaativuusryhmä 12 <i>Johtajan tehtävänä on monimuotoisen tai laajan toiminnan johtaminen ja kehittäminen, merkittävien tulostavoitteiden mukaisesti sekä tuloksellinen sidosryhmiin vaikuttaminen.</i> <i>Johtajan toiminnalla ja vuorovaikutuksella on merkitystä koko viraston toimintakykyyn ja toimialaan.</i> <i>Työtä ohjaavat pääasiassa tulossopimukset ja viraston strategia.</i>

4. TEHTÄVIEN VAATIVUUSPROFIILIT JA VAATIVUUSRYHMIEN PISTEALUEET

Toimenkuva	Osaaminen ja vuorovaikutus		Toimintavapaus ja tiedon soveltaminen		Vastuu ja rooli		Pistee t1	Pistee t2	Pistee t3	Yhteis-pisteet	PR
	Koodi	Taso	Koodi2	Taso2	Koodi3	Taso3					
Ammatillinen substanssi- ja tukitehtävä 2	1A1	34	2B	24	2T4	4	94	17	22	133	2
Ammatillinen substanssi- ja tukitehtävä 3	2A1	36	2B	24	2T4	4	109	19	26	154	3
Ammatillinen substanssi- ja tukitehtävä 4	2A1	37	2C	19	2T4	4	117	30	40	187	4
Vaativa ammatillinen ja/tai avustava asiantuntijatehtävä 5	2A2	38	2C	19	3A5	5	126	32	46	204	5
Vaativa ammatillinen ja/tai avustava asiantuntijatehtävä 6	3A2	40	2C	18	3A5	5	145	40	57	242	6
Asiantuntijatehtävä 7	3A2	42	3C	17	3A5	5	168	49	70	287	7
Laaja-alainen/syvällinen asiantuntijatehtävä 8	3B1	46	3C	17	4A6	6	224	66	101	391	8
Laaja-alainen/syvällinen asiantuntijatehtävä 9	3B2	48	3C+	15	4A6	6	259	88	135	482	9
Esimiestehtävä 9	3B2	48	3D-	15	4L6	6	259	88	135	482	9
Kokonaisuuksia johtava asiantuntija 10	4B2	50	3D-	15	4A6	6	299	101	156	556	10
Esimiestehtävä 10	4C1	50	3D-	15	4L6	6	299	101	156	556	10
Johtajatehtävä 10	4C1	50	3D-	15	4L6	6	299	101	156	556	10
Kokonaisuuksia johtava asiantuntija 11	4C1	52	4D-	13	4A6	6	346	135	209	690	11
Esimiestehtävä 11	4C1	52	4D-	13	5L7	7	346	135	224	705	11
Johtajatehtävä 11	4C2	52	4D-	13	5L7	7	346	135	224	705	11
Johtajatehtävä 12	4C2	54	4D-	13	5L7	7	400	156	259	815	12

Ryhmä	Pistealue
1	105 - 126
2	127 - 144
3	145 - 165
4	166 - 189
5	190 - 217
6	218 - 250
7	251 - 320
8	321 - 420
9	421 - 520
10	521 - 620
11	621 - 740
12	741 - 873

LIITE 1: Palkkavaaka-arviointikartta

LIITE 2: Tehtävänkuvauslomake